

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

1 грудня 2010 року.

№13 (2871)

31 ЖОВТНЯ ц.р. ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ В ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ТЕПЕР ЗГІДНО З ВОЛЕВИЯВЛЕННЯМ ВИБОРЦІВ ІНТЕРЕСИ КОЛЕКТИВУ ДНУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА У МІСЬКІЙ РАДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ПРЕДСТАВЛЯТИМЕ РЕКТОР, ПРОФ. М. В. ПОЛЯКОВ, А В ЖОВТНЕВІЙ РАЙОННІЙ РАДІ - ГОЛОВА ПРОФКОМУ, ДОЦ. О. Л. ТУПИЦЯ

ЗВЕРНЕННЯ

РЕКТОРА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ДО ВИБОРЦІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВИБОРЧОГО ОКРУГУ №53 ПО ВИБОРАХ ДО МІСЬКОЇ РАДИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКА – ГРОМАДЯН УСІХ ПРОФЕСІЙ ДЕРЖАВНОГО ТА ПРИВАТНОГО ВИРОБНИЦТВА, ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ, НАУКИ, КУЛЬТУРИ, ВЕТЕРАНІВ ПРАЦІ, УЧАСНИКІВ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ, СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДІ

Шановні виборці!

З великим хвилюванням, радістю й очікуванням дізнався про результати виборів до міської ради Дніпропетровська та обрання мене депутатом. Перемога на виборах для мене особисто дорога й незрівнянна з іншими здобутками, адже в ній закладена Ваша віра в мій творчий, інтелектуальний потенціал, надія на нові, кращі зміни в житті країни, краю, міста, кожної сім'ї та долі окремої людини. Я усвідомлюю, що Ваш мандат довіри зобов'язує мене докласти всіх зусиль, аби сподівання виборців нарешті здійснилися, аби в житті кожного з

нас було менше галасу, гучних заяв і обіцянок, а більше діла, конкретних справ. Завжди дотримуюся дуже простого принципу: менше дискутувати – більше робити. Розумію, що Ви обрали мене саме для роботи, бо почесними стають будь-які обов'язки (серед них і депутатські) лише за результатами виконаної роботи.

Реформування й модифікація всіх ланок освіти, а найперше – вищої – це й моє покликання науковця, і вічний пошук найбільш ефективних форм, методів, прийомів навчання та виховання молоді, формування свідомості справжнього громадянина України, це й моя щоденна звичайна робота, бо переконаний, що справді всі ми, як сказав класик української літератури, «для роботи на світ народились».

Сердечно дякую всім Вам за довіру, за сподівання, що Ви не помилилися у своєму виборі, за надію, що разом піднімемо економіку, освіту, науку, культуру рідного Дніпропетровська.

З вдячністю, шаною і вірою Ваш Микола ПОЛЯКОВ, ректор ДНУ ім. Олесь Гончара, доктор фізико-математичних наук, професор, академік АН вищої освіти України.

ІМЕННІ СТИПЕНДІАТИ НАШОЇ ALMA MATER

Ольга НОВАК – студентка магістратури хімічного факультету, стипендіат академічної стипендії імені М. С. Грушевського.

ДО 92-ОЇ РІЧНИЦІ ДНУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

... І БАЛ «ПОСМІШКА ОСЕНІ»

Перша частина свята була урочиста. Відзначили кращих із кращих студентів, викладачів і співробітників.

24 студентам (їх прізвища названі в минулому номері нашої газети) призначено стипендію Вченої ради ДНУ імені О. Гончара.

Звання заслужених професорів університету отримали І. М. Барг (кафедра геології та гідрогеології), О. Г. Гоман (кафедра аерогідромеханіки та енергомасопереносу), І. Ф. Ковальова (кафедра історіографії, джерелознавства та архівознавства).

Звання заслужених викладачів університету одержали професор кафедри електронних обчислювальних машин О. І. Івон, завідувач кафедри української літератури Н. П. Олійник та доцент кафедри економічної теорії Л. П. Ульянова.

Заслуженим науковим співробітником університету стала завідувач науково-дослідної лабораторії нових матеріалів та безвідходних технологій О. М. Шаповалова.

Звання заслуженого працівника уні-

верситету присвоєно завідувачу лабораторії кафедри мікробіології та вірусології В. Г. Демиденку та ст. лаборанту кафедри російської історії Л. М. Мар'їній.

У другій частині були розваги. Фіналістки конкурсу «Міс ДНУ ім. О. Гончара 2010 року» показали колекції вечірнього вбрання, відбулася вікторина, Олег Андрішко прочитав «Гумореску»... Бал цього року назвали «Посмішка осені».

(За інформацією на сайті ДНУ ім. О. Гончара).

ТЕЛЕТАЙП НОВИН

«ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА-2010»

НА КУБОК РЕКТОРА

У конкурсі взяли участь усі факультети університету! Було багато іноземних студентів-учасників. У переловній залі не вистачало місць для всіх охочих.

В оригінальному жанрі переміг Олександр Поляк із механіко-математичного факультету, у вокалі – Світлана Антонова з факультету психології, у хореографії – збірна першоккурсників факультету міжнародної економіки. Звання найкращого творчого факультету ДНУ імені Олесь Гончара вдруге виборов факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства, залишивши собі кубок ректора.

Андрій Алдошин з хімічного факультету, Христина Шевченко з фізико-технічного, Костянтин Мірошніченко з економічного, Михайло Тимченко з соціально-гуманітарного, Євгенія Кобрусєва з юридичного та Катерина Зінченко з факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства відзначені званням «Відмінник навчання»; багато студентів одержали Грамоти.

Захід присвячувався Міжнародному дню студентів.

АКЦІЯ ДЛЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ДЛЯ ТИХ, КОГО ВАБИТЬ БІОЛОГІЯ

Акція називалася так: «Побудь один день студентом факультету біології, екології та медицини!». Запрошували учнів 9-11 класів, і їх пришло близько двохсот осіб.

Юнаків і дівчат розділили на групи за інте- ресами, наприклад: мікробіологія і вірусологія,

фізіологія й анатомія людини – словом, задіяли всі вісім кафедр. Мета: показати навчальний процес на факультеті. Діти побували на трьох уроках (по 45 хвилин). Це були лабораторні роботи. Юним біологам усе було цікаво: розглядати у мікроскоп мікроорганізми, дивитися відеофільм про видатних фізіологів, слухати лекцію з історії анатомічних досліджень, подивитися мультимедійну презентацію мікробних клітин, роздивлятися різні ілюстративні матеріали... Викладачі відповідали на всі запитання. А під час перерв старшокурсники розповідали про студентське життя.

Насамкінець учнів запросили на щосуботні безкоштовні тренінги з підготовки до майбутніх олімпіад різного рівня.

На базі міських загальноосвітніх шкіл факультет створює біологічні класи. Один із таких уже функціонує в середній школі №16. У біологічних класах фахівці нашого університету додатково тренують зацікавлену молодь з біологічних дисциплін. Якраз те, що треба абітурієнту!

XV МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ З НЕЛІНІЙНИХ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ

«ПРИВЕЗЛИ ПО ОДНІЙ ІДЕЇ, А ЗБАГАТИЛИСЯ КІЛЬКОМА», –

так президент Міжнародного товариства прикладної математики, професор Університету Огайо Евнер Фрідман висловив своє враження від конференції, яка цього року відбулася в ДНУ імені О. Гончара.

Нелінійні диференціальні рівняння – це надзвичайно актуально. Ними можна описати будь-яке складне явище чи процес.

Так, професор Евнер Фрідман займається рівняннями, які описують процеси в ракових пухлинах. Професор Нюрнберзького університету Гунтер Льюгерінг досліджує диференціальні рівняння для створення новітніх матеріалів. Такі рівняння потрібні для розв'язання проблем екології, оптимізації конструкцій, для створення матеріалів із заданими властивостями ще дуже багато чого у різних галузях.

Конференція відбулася, як завжди, під егідою Інституту прикладної математики і механіки НАНУ, Інституту математики НАНУ й Інституту математики імені В. А. Стеблова. У роботі форуму взяли участь учені-фундатори нових теорій у галузі диференціальних рівнянь провідних університетів і наукових установ світу.

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ І ВОЛОНТЕРСТВА: ДЛЯ МЕШКАНЦІВ ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ

ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я

Центр соціальних ініціатив і волонтерства спільно із соціальними партнерами провели на території спорткомплексу ДНУ імені Олесь Гончара День здоров'я для мешканців дитячих будинків міста.

Відбулися турніри для різних вікових категорій: малеча змагалася із човникового бігу, юнаки брали участь у двоборстві, а об'єднали всіх стрибки у довжину.

Волонтери підготували для дітей смачні сюрпризи та яскраву концертну програму. Призи та подарунки переможцям вручали срібний призер з легкої атлетики Паралімпійський ігор Роман Дзюба та переможець чемпіонатів зі стрибків у воду Світу, Європи та України Юрій Шляхов.

«Центр соціальних ініціатив та волонтерства регулярно проводить подібні акції, – говорить директор Центру, доц. кафедри педа-

гогіки та корекційної освіти З. П. Бондаренко. – Для майбутніх учителів волонтерська робота є першою педагогічною практикою, допомагає розвинути соціально активну позицію. Студенти збирають для вихованців дитячих будинків книжки, іграшки, влаштовують цікаві свята, концерти, організують гуртки за інтересами.»

Ректор, проф. М. В. Поляков вважає, що Центр соціальних ініціатив та волонтерства університету має виступити координаційним центром нашого міста у добрих благодійних починаннях і об'єднати небайдужу молодь у єдиний волонтерський рух під гаслом «Твори добро, Україно!».

ДО ФІЛОЛОГІВ ЗАВІТАВ ПИСЬМЕННИК

Г. ГУСЕЙНОВ ПРЕЗЕНТУВАВ РОМАН

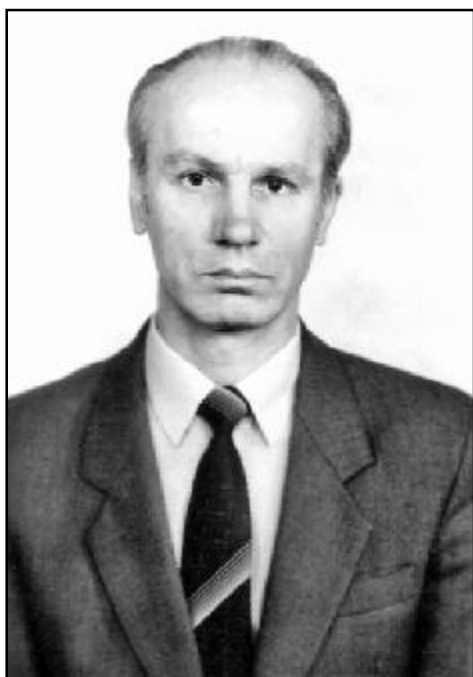
До студентів університету завітав письменник, головний редактор та організатор журналу «Кур'єр Кривбасу», лауреат Шевченківської премії Григорій Гусейнов. Він презентував нову книгу «Незаймані сніги» - роман із 10-томного циклу «Господні зерна». За словами критика В. Даниленка, цей автор є епохальним – індикатором літературного процесу сучасності.

На факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства, сказала зав. кафедри української літератури Н. П. Олійник, сформувалася школа з вивчення сучасної української прози. Твори Г. Гусейнова є цікавим матеріалом для наукового аналізу.

Добірку підготувала
Т. ТОМІНА.

(Використано інформацію на сайті ДНУ ім. О. Гончара).

ЛЮДИНА, НАУКОВЕЦЬ, ПЕДАГОГ

Д. і. н., професор **Анатолій Григорович БОЛЕБРУХ**. Один із фундаторів історичного факультету. Заслужений працівник народної освіти України, академік Української академії історичних наук. 15 років очолював історичний факультет, 12 – кафедру історіографії та джерелознавства, 16 – спецраду із захисту кандидатських (пізніше – докторських) дисертацій.

Як швидко плине час... Навіть ж зовсім недавно нам, студентам історичного факультету 1970-х, молодий доцент А. Г. Болебрух читав палеографію... А ще пригадується засідання вченої ради факультету навесні 1987-го, коли колектив обирав нового декана на альтернативній основі, і серед трьох кандидатів переміг Анатолій Григорович. Очевидно, тому, що зміг переконати більшість не тільки фаховою компетентністю, а й своєю мудрістю, яка так знадобилася в наступні непрості часи кризи, розпаду СРСР, зруйнування старої командно-адміністративної системи, офіційної ідеології. Але незважаючи на різноманітні труднощі, колектив на чолі з деканом давав відповіді на виклики часу. Саме в той період на факультеті одержали путівку в життя нові спеціальності, зокрема «Правознавство», «Політологія», «Соціологія». За безпосередньої участю Анатолія Григоровича була створена і набула розвитку лабораторія історії Придніпровського регіону, почали видавати «Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Історія та археологія», утвердилися нові наукові напрями в галузях історіографії та історії суспільної думки.

Сьогодні професор, академік Української

академії історичних наук, заслужений працівник народної освіти України, як завжди, радує нас своєю працездатністю, справжньою інтелігентністю, життєвою мудрістю.

С. СВИТЛЕНКО,
декан історичного факультету,
д. і. н., професор.

* * *

Коли на історичному факультеті з'явився молодий філолог А. Г. Болебрух і став аспірантом колишнього зав. кафедри, незабутнього професора М. П. Ковальського, він не викликав зацікавлення. Однак із часом стало ясно, що цей аспірант має власні погляди й уподобання в оцінках діячів віддаленої від нас, у XVIII ст. передової суспільної думки Російської імперії, котрі якось лагідно, але переконливо відстоює. І ця доброзичливість у майбутньому стає невід'ємною рисою поведінки Анатолія Григоровича в кожній, навіть патовій, ситуації. Вміння прислухатися до співрозмовника та навіть супротивника – це ще одна його позитивна риса. Я не бачила, щоб у численних наукових баталіях Анатолій Григорович зневажливо перебив опонента, хоч би то був аспірант-початківець чи студент. Із найбільшою повнотою ця риса його характеру проявилася під час написання авторським колективом під його керівництвом узагальнюючих праць з історії Дніпропетровська – «Дніпропетровськ. Віхи історії» та «Історія міста Дніпропетровська». Стриманість і елегантність у зовнішності, на мій погляд, відповідають внутрішньому змісту цієї хорошої, цікавої людини.

Він першим із старшого покоління опанував комп'ютер, активно заходив до Інтернету – і тому завжди в курсі останніх новин у галузі історії, літератури та мистецтва.

Щоб намальований мною образ не здавався надмірно харизматичним, додаю, що професор А. Г. Болебрух – великий збирач анекдотів, і інколи сказане ним слово, – більш дієва зброя, ніж чиясь довга нудна нотація.

І. КОВАЛЬОВА,
д. і. н., професор кафедри історіографії,
джерелознавства та архівознавства.

* * *

Палітра наукових інтересів професора А. Г. Болебруха охоплює кілька галузей знання – власне історію, джерелознавство, історіографію, історіософію, літературу, культурологію, політологію тощо. Сумарний опублікований «багаж» вченого перевищує 130 найменувань праць, у тому числі 7 монографій, низка навчальних посібників та хрестоматій, книг іншої фахової спрямованості, які є взірцем дослідницької культури, еталоном розв'язання наукових завдань, окрасою

вітчизняного історіографічного процесу.

Однією із заслуг Анатолія Григоровича є те, що він зібрав, опрацював та прокоментував найвидатніші пам'ятки української суспільної думки XVIII – початку XX ст. Уже в ході формування сучасної української історіографії, протягом 1990-х рр., він ініціював видання й особисто упорядкував тексти двох хрестоматій: «Історія суспільної думки України (друга половина XIX – початок XX ст.)» (1994) і «Пам'ятки суспільної думки України (XVIII – перша половина XIX ст.)» (1995). У результаті саме за активної участі нашого дослідника багато вітчизняних артефактів історіографії та суспільної думки XVIII–XIX ст. були, по суті, заново вписані в історіографічний процес.

Іншим важливим аспектом дослідницьких розвідок А. Г. Болебруха, що проходить «червоною ниткою» крізь всю його наукову творчість, стала історико-персоналіїчна проблематика, аналіз життєдіяльності й поглядів цілої плеяди діячів суспільної думки та історичної науки Росії й України XVIII–XIX ст., біографії яких залишалися недостатньо вивченими. Це, насамперед, І. М. Болтін, О. С. Гангелблов, О. І. Герцен, М. М. Дружинін, А. С. Кайсаров, В. Н. Каразін, М. М. Карамзін, В. О. Ключевський, Я. П. Козельський, В. В. Пассек, В. В. Попугаєв, О. М. Радищев, М. М. Сперанський, В. М. Татищев, П. А. Словцов, А. Л. Шльозер, Д. І. Яворницький та ін. Наголосимо, що А. Г. Болебрух є співавтором першої капітальної монографії про життя та діяльність визначного громадського й державного діяча кінця XVIII – першої чверті XIX ст., засновника Харківського університету В. Н. Каразіна (2005).

Новаторським підходом і концептуальною свіжістю відзначаються дослідження А. Г. Болебруха та його учнів, присвячені методології й методиці аналізу джерел з історії суспільної думки. Окремою «гілкою» такого роду студії є проблема вивчення художньої літератури з позицій історичного джерелознавства. У першу чергу аналітичній реконструкції була піддана художня проза XVIII–XIX ст. Серед робіт з цієї теми виділимо статті: «Художня література в джерелознавчому аспекті» (1997), «Державне величчя і челоуцька судба «Медный всадник» А. С. Пушкина и его историческая значимость» (2006), «Російське суспільство кінця XIX ст. у чеховській інтерпретації» (2008) та ін.

З кінця 1980-початку 1990-х рр. А. Г. Болебрух у своїх публікаціях активно і твердо відстоює комплексний підхід до розробки та реалізації наукової концепції гуманізації освіти, позиціонує себе одним із безкомпромисних борців з кон'юнктуру в сучасній історичній науці, сміливим критиком «довколанаукової» історіографії й різ-

новидів сучасної історичної міфології. Ряд статей вченого («Историческая наука и политика» (1999), «История как приращение культуры» (2001), «Методология истории: поиск новых основ» (2000, в соавторстве с В. К. Якуниным), «История истории: муки повторной самоидентификации» (2008) віддзеркалюють його кроки у пошуках нового теоретико-методологічного підґрунтя функціонування історичної науки в сучасному соціокультурному просторі.

У численних публічних виступах, статтях-есе А. Г. Болебруха відчувається гострий біль з приводу невідворотної втрати частини нашої багатогранної культурної спадщини у пострадянські часи. Історик при цьому не тільки констатує наявність тривожної тенденції, а й пропонує конкретні шляхи виходу із ситуації культурного нігілізму не лише стосовно історичної науки та освіти, але й узагалі щодо пострадянського соціуму в цілому. Спеціальні його роботи останніх років (приміром, «Вавилонський синдром, або Один розум – добре, а два?.. (історіософська рефлексія над сучасністю)» (2008) та ін. присвячені загальним філософським роздумам про культурні виклики сучасності й про їхній вплив на інтелектуальне середовище, на світосприйняття і культуру поведінки сучасної людини.

В. ІВАНЕНКО,

д. і. н., професор, проректор.
(Із статті «До 70-річчя доктора історичних наук, професора А. Г. Болебруха» в «Українському історичному журналі», №5 за 2010 рік).

* * *

Якби проводили конкурс на найкращого викладача, то, безсумнівно, Анатолій Григорович Болебрух отримав би багато студентських голосів і переміг би в категоріях «Найдобріший» і «Найсправедливіший».

В аудиторії, де відбуваються його заняття, завжди невимушена, не напружена, дружня обстановка. Спочатку, хвилину п'ять, професор розповідає нам про новини зі світу історії, звертає увагу на найновіші праці в галузі гуманітаристики, а потім розпочинає цікаву лекцію. На семінарах Анатолія Григоровича багато охочих виступити: толерантність викладача робить розкутішими навіть несміливих.

Мені доводилося спілкуватися з випускниками-істориками різних років. Вони тепло згадують А. Г. Болебруха як одного з найкращих професорів, добру, справедливую та глибокопорядну людину.

Студенти бажають Анатолію Григоровичу міцного здоров'я, натхнення й наснаги у викладацькій і науковій роботі.

А. НІКІТЕНКО,

студентка гр. ІІ-10м-1, стипендіат
Верховної Ради України.

ПАМ'ЯТІ КЛАСИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, НАШОГО ВИПУСКНИКА П. А. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО ЛІТЕРАТУРНІ ЧИТАННЯ

У літературно-музичному полілозі «Чотири долі сплелися в одне життя...» за творами й публіцистичними матеріалами Павла Архиповича творча група філологів відтворила своєрідність авторського бачення жінки на тлі історичної епохи. В уривках-характеристиках Роксолани, Євпраксії, колеги Ледви, Клеопатри Січкар чотири жінки віддзеркалюють одну одну кризу відстані століть.

Молоді науковці Катерина Котенко та Юлія Скрипник довели, що жінка у творах Майстра піднесена майже до сакрального символу, вона багатогранна й незалежна, сповнена усвідомлення своєї самотності і сильна духом. Жінкою вона залишається за будь-яких обставин. Щаслива чи обездолена, цинічна чи зухвала, щедра чи щира – якою б не була героїня П. Загребельного, вона завжди викликає в читача співпереживання, навіть якщо заслугоує на критику.

В іменній аудиторії учасники літературних читань «Жінка – сучасна вічність» переглянули книжкову виставку та фотоматеріали.

Я. СТЕПОВА.
(За інформацією на сайті
ДНУ ім. О. Гончара).

ХОЧЕТЕ БУТИ УСПІШНИМИ?

ТРЕНУЙТЕ СВОЮ ПАМ'ЯТЬ!

Ось кілька порад, які допоможуть вам боротися з забудкуватістю:

- Ніколи не залякуйте себе тим, що у вас погана пам'ять. Так ви займаєтеся самонавіюванням.
- Не повторюйте на роботі, особливо в присутності керівника (якщо не хочете бути звільненими), фразу, що нібито виправдовує вас: «Знову забув (забула). Ну, що зробиш, склероз...»
- Частіше рахуйте подумки. Наприклад,

ви стоїте в черзі в магазині. Прикиньте, скільки коштіватимуть покупки. Так ви потренуєте пам'ять, вас не обрахують, та й час пройде швидше.

- Щодня вчіть вірші.

- Перед сном старайтеся відновити в пам'яті деталі минулого дня: вранці задзвенів будильник, ви приготували сніданок, за вікном ішов дощ, по дорозі на роботу ви зустріли... і так до вечора.

ВОЛЕЙБОЛ: ХТО КМІТЛИВІШИЙ?

На Комсомольському острові відбулися змагання із пляжного волейболу серед студентів факультету прикладної математики. Ці змагання проводяться щорічно, у вересні. І завжди з'являються нові перспективні команди, та й ті, хто зазнав невдачі в минулих змаганнях, з новими силами доводять свою перевагу. Так сталося і цього разу: команда, яка щороку поліпшувала свої результати і прагнула перемоги, завоювала перше місце.

Отже, детальніше. Усього брало участь дев'ять команд різних курсів. Призові місця поділили між собою так: 1-е місце – команда «Паркур» (Роман Кононенко, Євген Пирогов, Денис Дорошенко), 2-е – команда «Рамс» (Євген Сухоребрій, Федір Кампен, Олег Довгай), 3-є – команда «ПК-10с» (Олександр Манза, Анатолій Сливка, Євген Юсипів, Ярослав Бабак).

О. ВЕРЕДІНА,
студентка гр. ПК-10-1с.

НА ЗНІМКУ: команда «Паркур» (Роман КОНОНЕНКО, Євген ПИРОГОВ, Денис ДОРОШЕНКО) з Грамотою за I місце і соловидком призом.

Фото А. Крижановської.

ДО 50-РІЧЧЯ ВИПУСКУ

НА ЗНІМКУ: к. х. н. Л. М. ПОЛОВИНА (ГОНЧАРЕНКО), к. х. н. Л. Я. СНАЛЬСВА (ЗАКОРА), к. х. н. Ю. С. САДОВСЬКИЙ, к. х. н. Л. П. КУРЧЕНКО (ГЛОТОВА), Т. К. ЛАТИШКО, к. х. н. Т. М. СОЛОМОЙЧЕНКО, к. х. н. Н. Т. МАЛЄЄВА, З. О. БАТУРА, к. х. н. Т. Т. ГОТЬМАНОВА, Т. М. КОТЛЯР (КРЯЧОК) та Президент України 1994-2005 рр. Л. Д. КУЧМА. Хіміки сфотографувалися з Леонідом Даниловичем на згадку про ювілейну зустріч випускників університету. 11 вересня 2010 року.

ПРЕЗИДЕНТ - НАШ ВИПУСКНИК ТА ЩЕ Й З ФІЗТЕХУ

Студенти фізико-технічного факультету завжди були для нас особливими. І коли Президентом України став Л. Д. Кучма, я дуже пишалася: наш випускник та ще й фізико-технічного факультету.

У Луганськ Леонід Данилович приїжджав кілька разів. Мені подобалося, як він спілкується з людьми, невимушено, з гумором. Обласній дитячій клінічній лікарні подарував різні види транспорту, обладнання для недоношених новонароджених і багато чого іншого. На одній із зустрічей у Луганському українському драматичному театрі після запитань і відповідей йому винесли гітару з величезним бантом, і він зіграв і заспівав український романс.

З великою повагою ставлюся до нього як до громадянина України і просто як до людини, що любить людей. Завдяки йому ми дізнаємося, як багата талантами наша Україна. Дівчинка співає ангельським голосом «Аве Марія», інші дітки з художніми талантами, юнаки й дівчата – хіміки, математики,

спортсмени... Усе це наше майбутнє.

Мені подобаються концерти, які організує або опікує Л. М. Кучма. Красива музика, прекрасні артисти. Чекаю, щоб подивитися і послухати, передача «Маю честь запросити» – теж прикраса нашого телебачення, особливо Ян Табачник, його акордеон звучить, як оркестр.

Особисто не знайома з Л. Д. Кучмою і його дружиною, вона теж приїжджала в Луганськ, відвідувала дитячі заклади, лікарні. Під час зустрічей ми були в числі маси. А хотілось би познайомитися і сфотографуватися на добру пам'ять. Висловити свою повагу до людяності і доброти Леоніда Даниловича, взагалі до всього, що він робить в ім'я майбутнього.

**Т. КОРОБКО (КИРИЧЕНКО),
випускниця біологічного факультету
ДДУ 1960 року, староста курсу.**

Від редакції. 11 вересня, коли зустрічалися випускники 1960 року, Т. П. Коробко поспілкувалась і сфотографувалася з Президентом України 1994-2005 рр. Л. Д. Кучмою.

ОЛЯ

Оля НІКІТАСЬ мала розкішне світле волосся. Проти сонця – і зовсім білявкою здавалася, бо кучерика навколо скронь розсіювали проміння, бувало, йде і як німб довкруг голови несе.

Знала її з гуртожитку, вчилася вона на російському відділенні філфаку. Чисте личко, голубі, завжди безжурні очі, а найбільше – милий, злегка кирпатий носик робили її лице трохи ляльковим.

Вона завжди привертала увагу хлопців – де б не з'являлася. Вона, без сумніву, звикла до тієї уваги. Мабуть, вважала, що інакше і бути не може. На танцях не простоювала без партнера, вона сама його обирала.

Дивно було почути, що така тендітна, така, здавалося, білоручка теж захотіла поїхати на цілину, у Західно-Казахстанську область. Однак правда й те, що я не чула на току, де нас працювало десятки три, щоб хтось нарікав на неї. Там же добре було видно, хто працює, а хто філонить.

Через роботу в різні зміни я з нею майже не зустрічалася. Хіба що привітаємося на кухні, за нашим довгим столом. Чи біля бідо-

нів з молоком. Те молоко привозили просто з ферми, і його дозволялося пити без обмежень, як воду.

Ми мали по одному вихідному на тиж-

день. Хто як міг, так і проводив його, особливого вибору не мали, кругом степ. Тільки обік невеликої мілкої балки ріс якийсь колючий чагарник. Пам'ятаю, що колючий, та як називався, – не знаю, може, ожина. Зате між кущами росла рівним килимом зелена трава, і це вабило.

Якось я розпочала свій вихідний з обходу околиць, хотілось же ще за щось очима зачепитись, крім того гармидерного току.

Підійшла до балки, і навіть намірилась відпочити під кущем на траві. Та раптом побачила: із-за протилежного кінця лісочка рухалося двоє: високий хлопець і тендітна дівчина, тримались за руки і жваво розмовляли, нікого й нічого не помічаючи. Навколо голови дівчини спалахнув на сонці вінець – і зразу ж я впізнала Олю. А хлопець! Ну, такий же красень! Явно спортсмен!

Як там воно в них склалося – за тим я не стежила. Але чомусь його не було поряд із нею того вечора, коли ми їздили у клуб на центральну садибу. Той вечір довелось самим собі й організувати. Дві казашки стали доводити, що не готові щось для нас організувати без попередження, швидко здалися і зникли, залишивши студентів самих. І раптом один з одних почали виходити наші – хто співати, хто смішити. І от зголосилася прочитати вірші Єсеніна

Оля Нікітась. Найбільше мене вразило оце: «Черный человек, черный, стоит и смотрит на меня...»

Це звучало трохи не в унісон загальному настрою, а чомусь найбільше запам'яталося. Може, тому, що читала вона якось особливо, наче нікого не бачачи, ніжне, аж лялькове, лице поймає тінь зажури, такої невластивої для неї. Кучерика закручувались у м'які пасма, а потім плавно спадали на плечі...

Наші шляхи не раз пересікалися, поки ми вчилися. То в гуртожитку, то в туристських мандрівках, поїздках вихідного дня. Навіть прощальний виїзд на Дніпро зі знайомими туристами з фізмату ми здійснили разом.

Так вийшло, що врешті-решт обидві ми зі школи перейшли в журналістику, на цій ниві стикалися на прес-конференціях, на семінарах. Ім'я Ольги Нікітась відоме в Павлограді, тут вона жила і працювала у районній газеті. Виросла до заступника редактора. Заміж вийшла таки за спортсмена. І цей – високий, дужий, гарний. Він довго керував у районі спортивним життям. Народили вони двох дітей – дочку і сина. Донька пішла фахово стопами матері.

А самої Олі вже з десяток літ як немає: тяжка хвороба дочасно обірвала їй життя.

Л. ПУРИК (КРИСАНЬ).

Фах викладача біології і хімії Ганна ХАРХОТА здобула у Дніпропетровському державному університеті в 1955-1960 рр. Вона закінчила кафедру геоботаніки знаменитого професора Олександра Люціановича Бельгарда і пишається тим, що професор вважав її своєю улюбленою ученицею.

Ганна вчителювала в Солонянському районі на Дніпропетровщині і в Донецьку, потім стала працювати молодшим, після захисту кандидатської дисертації – старшим науковим співробітником Донецького ботанічного саду Національної академії наук України, відповідальним секретарем Донецького відділення Українського ботанічного товариства. «Колись тут не мали уявлення, що таке ботаніка, а тепер Донецьк – найбільш озеленене промислове місто не тільки в Україні, це відомий ботанічний центр, – розповідає Г. І. Хархота. – Сюди з'їжджаються на міжнародні форуми ботаніки й екологи. Я радію з того, адже в цьому є частка й моєї праці».

НАГОРОДИЛИ ГРАМОТОЮ МІНІСТЕРСТВА

За багаторічну плідну та сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців Міністерство освіти і науки України нагородило Почес-

ною грамотою доцента кафедри аеропідромеханіки Ф. І. Аврахова, доцента кафедри прикладної газової динаміки і тепломасообміну А. П. Бабича, професора кафедри

автоматизованого управління М. О. Якушкіна, професора кафедри міжнародних фінансів І. Г. Ханіна та ін. випускників ДДУ 1960 року.

Т. РОМАШКА.

ПИШІМО ІСТОРІЮ УНІВЕРСИТЕТУ РАЗОМ!

Шановні читачі газети «Дніпропетровський університет»!

Наш навчальний заклад наближається до свого 95-річчя. У нас уже склалася традиція: до ювілею газета пише про здобутки науковців, про професорів, кращих студентів, спогади про минуле. Тому просимо подавати до ре-

дакції розповіді, фотознімки, документи – все, що підходить під рубрики «Ми пам'ятаємо, як це було!», «Звітуємо Альма матер» і т. п. Ваші матеріали – це цікаве доповнення до історії навчального закладу.

**Т. СОБКА,
редактор газети.**

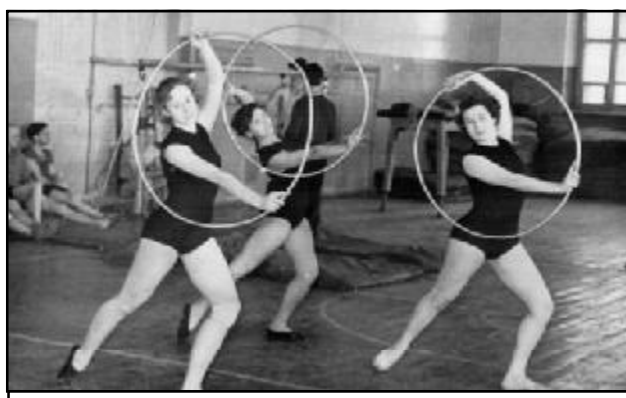
Фото на сторінці з випускних альбомів та альбомів випускників.

Редакція вдячна всім, хто надав матеріали до 50-річчя випуску. Ці матеріали розміщені також у №№ 3, 5, 8-9, 12 нашої газети.

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ В 1960-і рр.

Біля гуртожитку філологи Алла АНДРІЯШ (російське відділення) та Ліна ТИХОНОУК, Людмила КРИСАНЬ, Тамара КОТЛЯР (українське відділення). Третій курс.

Наполегливо готується взяти участь у Спартакіаді народів СРСР колектив гімнасток нашого університету. НА ЗНІМКУ: виконання вправ з обручем на заняттях у спортивному залі. 1959 рік.

Фізики на демонстрації. Раїса ВЕГНЕР, Галина ЧЕРНЕНКО, Тетяна ГОСТИМІНСЬКА, Надія ТУЛЬНОВА, Анна БАТУРА, Людмила ХОЛОДЕНКО, Людмила ЗАІЧЕНКО. Четвертий курс (листопад 1958 року). Фото Б. ЛИТВИНА.

ОБЕРЕЖНО: ГРИБИ!

Гриби – це дарунок лісу, але водночас вони є небезпечним продуктом харчування, який може призвести до отруєння, а іноді й смерті.

Основні причини отруєнь: вживання отруйних грибів; неправильне приготування умовно їстівних грибів; вживання старих або зіпсованих їстівних грибів; вживання грибів, які мають двійників або змінилися внаслідок мутації (навіть білі гриби і підберезники мають своїх небезпечних двійників).

Симптоми отруєння: нудота, блювота, біль у животі, посилене потовиділення, зниження артеріального тиску, судороги, мимовільне сечовиділення, проноси, розвиток симптомів серцево-судинної недостатності.

Щоб запобігти отруєнню грибами, рекомендуємо: купувати гриби тільки у відведених для їх продажу місцях (магазинах, теплицях, спеціалізованих кіосках), особливо уникайте стихійних ринків; збирайте і купуйте тільки ті гриби, про які вам відомо, що вони їстівні.

- Не збирайте гриби:**
- якщо не впевнені, що знаєте їх, – якими б апетитними вони не здавалися;
  - поблизу транспортних магістралей, на промислових пустирях, колишніх смітниках, у хімічно та радіаційно небезпечних зонах;
  - невідомі, особливо з циліндричною ніжкою, в основі якої є потовщення «бульба», оточене оболонкою;
  - з ушкодженою ніжкою, старі, в'ялі, червиві або ослизлі;
  - ніколи не збирайте пластинчаті гриби, отруйні гриби маскуються під них;
  - «шампіньйони» та «печериці», у яких пластинки нижньої поверхні капелюшка гриба білого кольору.
- Не порівнюйте зібрані чи придбані гриби із зображеннями в різних довід-

никах – вони не завжди відповідають дійсності.

Не куштуйте сирі гриби на смак. Ще раз перевірте вдома гриби, особливо ті, які збирали діти. Усі сумнівні покидайте. Нижню частину ніжки гриба, що забруднена ґрунтом, викидайте. Гриби промийте, у маслюків та мокрух зніміть з капелюшка слизку плівку.

Гриби підлягають кулінарній обробці в день збору, інакше в них утворюється трупна отрута.

При обробці кип'ятіть гриби 7-10 хвилин у воді, після чого відвар злийте. Лише тоді гриби можна варити або смажити.

Обов'язково вимочіть або відваріть умовно їстівні гриби, які використовують для соління, – грузді, вовняники та інші, котрі містять молочний сік, цим позбудетьесь гірких речовин, які уражають слизову оболонку шлунку.

Не пригощайте ні в якому разі грибами дітей, літніх людей та вагітних жінок.

Гриби (зеленушка, синяк-дубовик та деякі інші) містять отруйні речовини, які у шлунку не розчиняються. У взаємодії з алкоголем отрута розчиняється і викликає бурхливе отруєння.

Значна кількість грибів, які досі вважались їстівними, містять мікродози отруйних речовин. Якщо вживати їх декілька днів підряд, також може статись отруєння.

Суворо дотримуйтеся правил консервування грибів. Неправильно приготовлені консервовані гриби можуть викликати дуже тяжке захворювання – ботулізм. Гриби, які довго зберігалися, обов'язково прокип'ятіть 10-15 хвилин.

Ні в якому разі не довіряйте таким помилковим тлумаченням: «Усі гриби мають приємний смак», «Отруйні гриби мають неприємний запах, а їстівні – приємний», «Усі гриби в молодому віці їстівні», «Личинки комах, черви й

равлики не чіпають отруйних грибів», «Опущена у відвар грибів срібна ложка або срібна монета чорніє, якщо в каstrулі є отруйні гриби», «Цибуля або часник стають бурими, якщо варити їх разом з грибами, серед яких є отруйні», «Отрута з грибів видалається протягом кількох годин», «Сушка, засолювання, маринування, теплова кулінарна обробка знешкоджують отруту в грибах».

Первинні ознаки отруєння (нудота, блювання, біль у животі, пронос) з'являються через 1-4 години після вживання грибів, залежно від виду гриба, віку та стану здоров'я потерпілого, кількості з'їдених грибів.

Біль та нападки нудоти повторюються декілька разів через 6-48 годин, а **смерть настає через 5-10 днів після отруєння.**

Перша допомога при отруєнні грибами. Викличте «Швидку медичну допомогу». Одночасно, не очікуючи її прибуття, негайно промийте шлунок: випийте 5-6 склянок кип'яченої води або блідо-рожевого розчину марганцівки; натисніть пальцями на корінь язика, щоб викликати блювоту; прийміть активоване вугілля (4-5 пігулок), коли промивні води стануть чистими.

Після надання первинної допомоги дайте випити потерпілому міцний чай, каву або злегка підсолону воду, відновіть цим водно-сольовий баланс; покладіть на живіт і до ніг потерпілого грілки для полегшення його стану.

З'ясуйте, хто вживав разом із потерпілим гриби, проведіть профілактичні заходи.

Забороняється вживати будь-які ліки та їжу, а надто ж алкогольні напої, молоко – це може прискорити всмоктування токсинів грибів у кишківнику, займатися будь-якими іншими видами самолікування.

Центр пропаганди Головного управління МНС України у Дніпропетровській області.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГолошує КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

старшого наукового співробітника кафедри аналітичної хімії хімічного факультету (д/б теми 7-198-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(науковий ступінь кандидата хімічних наук, наявність наукових праць і патентів на винахід у галузі аналітичної хімії, досвід наукової і організаційної роботи не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України) (документи на конкурс приймаються протягом 2 тижнів від дня опублікування оголошення в газеті);

викладача кафедри філософії – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра з філософії, закінчена аспірантура за спеціальністю 09.00.05 – історія філософії, стаж роботи у вищому навчальному закладі III-IV рівня акредитації не менше 1 року, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри диференціальних рівнянь – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра, закінчена аспірантура за спеціальністю 01.01.02 – диференціальні рівняння, стаж роботи у вищому навчальному закладі III-IV рівня акредитації не менше одного року, вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри математичного аналізу і теорії функцій – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(закінчена аспірантура за спеціальністю 01.01.01 – математичний аналіз, вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри математичного забезпечення електронних обчислювальних машин – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра, стаж роботи у вищому навчальному закладі III-IV рівня акредитації не менше 2 років, закінчена аспірантура за спеціальністю 05.13.06 – інформаційні технології, вільне володіння державною мовою України),

завідувача лабораторії біогеотехнології НДІ геології (д/б теми 6-213-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата наук, наукових праць, досвід наукової та організаторської роботи не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в газеті);

наукового співробітника науково-дослідної галузевої технологічної лабораторії кафедри технології виробництва фізико-технічного факультету (д/б теми 6-216-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(стаж наукової роботи у галузі матеріалознавства або науковий ступінь, розробки в галузі створення нових матеріалів для ракетно-космічної техніки, наукові публікації, вільне володіння державною мовою України),

наукового співробітника лабораторії біомоніторингу НДІ біології (д/б теми 3-205-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(науковий ступінь кандидата наук, стаж роботи за спеціальністю не менше 5 років, наявність друкованих наукових праць у галузі біології, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 2 тижнів з дня опублікування оголошення в газеті);

молодшого наукового співробітника НДЛ механіки руйнування та пластичного деформування матеріалів механіко-математичного факультету (д/б теми 7-200-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за спеціальністю «механіка», закінчена аспірантура, наявність наукових праць за фахом, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри педагогіки та корекційної освіти – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра з корекційної педагогіки, досвід педагогічної роботи у галузі корекційної педагогіки не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри філософії – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра з філософії, закінчена аспірантура за спеціальністю 09.00.05 – «історія філософії», досвід роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 1 року, вільне володіння державною мовою України),

молодшого наукового співробітника кафедри всевітньої історії історичного факультету (д/б теми 2-201-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за спеціальністю «історія», закінчена аспірантура, наявність наукових праць, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри історії України – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата історичних наук, вченого звання доцента, стаж роботи у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 10 років, наявність наукових публікацій, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри іноземних мов – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра філології, стаж роботи у вищому навчальному закладі III-IV рівня акредитації не менше одного року, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації).

Наша адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус №1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ:

загублені диплом бакалавра з відзнакою НР №30585464 від 30 червня 2006 року та диплом магістра з відзнакою НР №33025815 від 30 червня 2007 року, видані Дніпропетровським національним університетом на ім'я Коstrюкової Марії Сергіївни.

Триває передплата на періодичні друковані видання на 2011 рік.

Передплата на газету «Дніпропетровський університет» приймається в усіх відділеннях поштового зв'язку, операційних залах поштамтів, центрів поштового зв'язку області. Можна оформити передплату на рік, півріччя, квартал або на місяць. Прийняття передплати здійснюється до 25 числа попереднього передплатного місяця.

Передплатна вартість видання, яка складається з вартості послуг зв'язку на розповсюдження (прийняття передплати і доставки) та його видавничої вартості, визначається працівником поштового зв'язку безпосередньо при оформленні передплати.

Газета «Дніпропетровський університет» - це цікава інформація про життя Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, одного з найбільших вищих навчальних закладів регіону.

Учителі, батьки, абітурієнти ознайомляться зі сторінок газети з умовами навчання в ДНУ імені Олеся Гончара, дізнаються про спеціальності, які можна тут здобути, про науковців і викладачів, які вчать студентів.

Наша газета зазначена на 10-ій сторінці Каталогу видань Дніпропетровської області на 2011 рік.

Телефони для довідок з питань передплати: 770-82-70, 770-33-62; з питань надання поштових послуг - 778-20-51, 770-32-20.

ф. СП-1			
АБОНЕМЕНТ На газету журнал 40448 «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» (найменування видання)		Кількість комплектів _____	
на 2011 рік по місяцях			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
Куди: _____ (поштовий індекс)		_____ (адреса)	
Кому: _____ (прізвище, ініціали)			
ДОСТАВНА КАРТКА-ДОРУЧЕННЯ На газету журнал 40448 «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» (найменування видання)		Кількість комплектів _____	
на 2011 рік по місяцях			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
Вартість: передплати _____ всереднесування _____		Кількість комплектів _____	
поштовий індекс _____		місто _____ село _____	
код вулиці _____		область _____ район _____ вулиця _____	
буд.	корп.	кв.	Прізвище, ініціали _____

Передплатуйте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара. Редактор Т. А. СОБКА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, кім. 204. Тел. 374-98-21.

Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua

Зам. 0-1991. Тираж 2000. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована в друкарні ВАТ «Видавництво "Зоря"», м. Дніпропетровськ, вул. Журналістів, 7. Індекс 40448.